

van de oprichting af, chirurgijns mede, die voor de geneesmiddelen distributie uit de medicijnkisten zorgden. De Kamer van Amsterdam had een apotheker in dienst voor het verzorgen van die kisten, die niet mochten worden gebruikt, zolang de schepen op de rede van Texel werden beladen. Dan diende de „Lap- of Zalkist” voor de eerste hulp, en als de voorraad uit deze kist nog niet was verbruikt vóór men uitvoer, moest deze tijdens de vaart eerst worden opgebruikt alvorens de grote kist open mocht. Voor de samenstelling van deze kisten zijn herhaaldelijk lijsten gegeven door Heren XVII en deze lijsten schijnen ook te hebben dienstgedaan bij het opstellen van de *Bataviasche Apotheek*, de enige pharmacopee in Indië verschenen, die in 1746 op het Kasteel te Batavia werd gedrukt en feitelijk maar voor één apotheek heeft gediend, de Stadsapotheek te Batavia, die in 1668 voor het eerst wordt genoemd, en zolang de Compagnie heeft bestaan, de enige apotheek in Nederlandsch Indië is geweest. De nederzettingen in de Archipel buiten Batavia werden bediend door de „Medicinale Winckel” te Batavia, een centraal magazijn en laboratorium, dat de depots in de vestigingen en de ziekenhuizen van geneesmiddelen voorzag. Batavia zelf werd door de Stadsapotheek bediend. De voorziening van de „Medicinale Winckel” bleef zoveel mogelijk gecentraliseerd en wel van de apotheek van de Kamer van Amsterdam uit, zodat zelfs werd geweigerd om de simplicia te zenden in plaats van de gereed gemaakte praeparaten totdat de herhaalde oorlogen met Engeland in het einde van de 18e eeuw het transport zo bemoeilijkten, dat men schoorvoetend tot het vrijgeven van de bereiding moest overgaan. Toen bleek, dat men in Batavia slechts over een Würtembergse Pharmacopee beschikte, die diende om de huurtroepen van de Hertog van Würtemberg, die hun eigen geneeskundige dienst hadden, van geneesmiddelen te voorzien. Pas het zenden van de *Pharmacopoea Amstelodamensis Nova*, in 1792 uitgegeven, bracht hierin verandering.

Na afloop was gelegenheid tot het doen van „Vrije mededelingen”. Mej. ROOSEBOOM liet in aansluiting op haar voordracht enkele afbeeldingen van PETRUS CAMPER zien. Prof. BOERMA toonde een portret van BOERHAAVE in Japanse uitvoering. Dr. HALBERTSMA deelde iets mede over AVICENNA, wiens 1000e geboortedag volgens de Arabische kalender dit jaar hier en daar wordt gevierd. En hiermee behoorde deze goed geslaagde vergadering weer tot het verleden.

Rotterdam, 1951

D. BURGER

INGEZONDEN

DE CHOLERA-EPIDEMIE VAN 1866 TE GOES

In No. 51 van het *N. T. v. G.* (1951) bl. 3894 vertelt H. F. ADAM van de geschenken die zijn grootvader J. ADAM, apotheker te Goes, mocht ontvangen voor zijn bewezen diensten bij het heersen der cholera in het jaar 1866 te Goes. Hij eindigt: „hoeveel slachtoffers deze epidemie heeft veroorzaakt is mij niet bekend”.

Deze gegevens kan hij vinden in de jaargangen 1866 en 1867 van dit *Tijdschrift*. In het *N. T. v. G.* 1867, 2e afd. bl., 141 vindt men:

Goes bevolking 31 December 1865: 6031 inwoners.

Begin epidemie 15 Juli 1866; einde 20 October 1866.

Door cholera aangetast 12; sterfgevallen 4.

Derhalve lijkt mij voor dit geringe aantal gevallen „epidemie” overdreven en komt mij het waarschijnlijk voor, dat de heer ADAM zijn geschenken gekregen heeft, omdat door zijn raadgevingen het aantal gevallen zo klein is gebleven.

Middelburg, 26 Maart 1952

A. SNETHLAGE

Bibliothecaris Afd. „Walcheren”